

Eduskuntavaalit 2023

Taiteen perusopetusliiton ja Suomen konservatorioliiton eduskuntavaaliohjelma

Elinvoimainen taide- ja kulttuurialan koulutusverkosto mahdollistaa lasten ja nuorten pääsyn taiteen opetukseen sekä etenemisen ammattilaisuuden polulle läpi Suomen.

Taiteen perusopetus ja kulttuurialan ammatillinen koulutus:

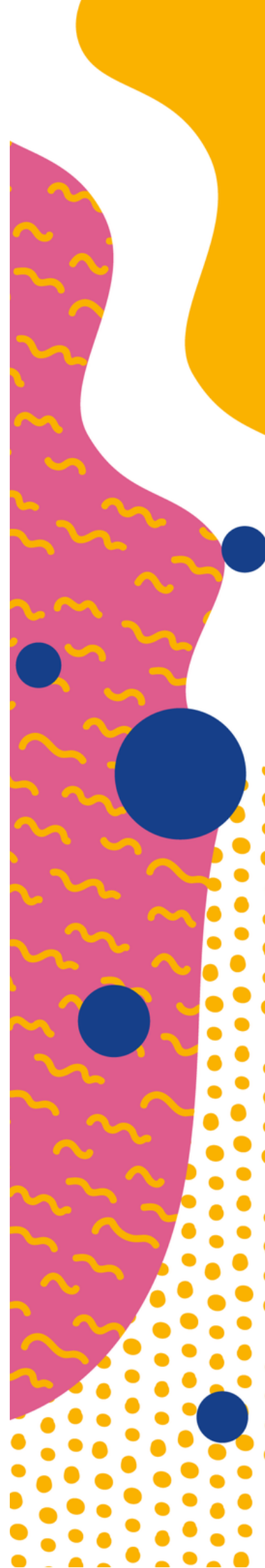
Parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia

Vahvistaa luovan ajattelun ja osaamisen roolia yhteiskunnassa

Pitää maamme elinvoimaisena ja elävänä

Me olemme ohjelmassa mukana:

Suomen konservatorioliitto ja
Taiteen perusopetusliitto TPO ry jäsenjärjestöineen:
Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ETOL ry
Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry
Kuvataidekoulujen liitto ry
Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry
Suomen sanataideopetuksen seura
Suomen tanssioppilaitosten liitto STOPP ry

Vahvistamalla valtakunnallista taiteen perusopetuksen kattavuutta ja turvaamalla kulttuurialan ammatillisen koulutuksen verkosto:

Parannetaan lasten ja nuorten hyvinvointia

- Taiteen tekeminen ja kokeminen lisää tutkitusti hyvinvointia, tukee henkistä jaksamista, mielenterveyttä ja kriisinsietokykyä.
- Taiteen perusopetuksen pitkäjänteisyys antaa rauhan syventyä ja kehittyä. Onnistumisen ja oppimisen kokemuksilla on pitkäkestoisia vaikutuksia lapsen ja nuoren identiteetin kehittymiselle. Opetuksessa jokainen huomioidaan yksilönä.
- Monivuotinen taideharrastus tarjoaa yhteisön johon kuulua, synnyttää elämänmittaisia ystävyysuhteita, lisää osallisuutta, vähentää syrjäytymistä sekä lasten ja nuorten kokemaa yksinäisyyttä. Tuttu opettaja kulkee rinnalla vuosien ajan.

Vahvistetaan luovan ajattelun ja osaamisen roolia yhteiskunnassa

- Taideopetus ja -kasvatus harjoittaa luovaa ajattelua, joka on edellytys kestävämmän yhteiskunnan ratkaisujen rakentamisessa. Taiteen perusopetuksessa hankittu osaaminen levittäytyy nuorten urapolkujen myötä laajasti yhteiskunnan eri alueille.
- Kattava ja laadukas ammatillisen koulutuksen verkosto tarjoaa pohjan niin taiteen alojen ammattilaisuuteen kasvamiselle kuin jatkuvan oppimisen tarpeisiin.

Pidetään maamme elinvoimaisena ja elävänä

- Oppilaitokset toimivat alueensa vetovoimatekijöinä sekä kulttuurielämän dynamoina ja yhteistyön alustoina. Taideopetuksen lisäksi ne tuottavat vilkasta tapahtuma-, konsertti-, esitys-, näyttely-, leiri- ja muuta kulttuuritoimintaa, sekä laadukasta harrastustoimintaa kouluihin ja päiväkoteihin, erityisryhmille ja aikuisoppilaille.

Miten tavoitteet saavutetaan?

Taiteen perusopetus:

- Lisäämällä taiteen perusopetuksen järjestämislupia ja opetustuntikohtaista valtionosuutta sekä harkinnanvaraista avustusta valtionosuuden ulkopuolisille toimijoille. Taiteenalakohtaiset ja alueelliset tarpeet huomioimalla ylläpidetään ja kehitetään taiteen perusopetusta ja sen vaikuttavuutta myös osana koulutusjärjestelmää. Tämä tarkoittaa yhteensä 5 miljoonan euron pysyvää lisäystä valtion budjettiin.
- Vahvistamalla taiteen perusopetuksen eri taiteenalojen alueellista saatavuutta ja saavutettavuutta yhteistyössä kuntien, hyvinvointialueiden ja maakuntien kanssa varmistetaan lasten ja nuorten yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet.

Ammatillinen koulutus:

- Parantamalla kulttuurialan ammatillisen koulutuksen rahoituksen ennakoitavuutta. Rahoitusjärjestelmän monimutkaisuus sekä jatkuvat rahoitushaut haastavat koulutuksen järjestäjät. Vakauden lisääminen takaa koulutuksen laadun ja pitkäjänteisen kehittämisen.
- Suuntaamalla koulutuksen järjestäjille taloudellisia kannustimia toisen asteen yhdistelmäutukintojen eli kaksois- ja kolmoistutukintojen kehittämiseen, jotta kulttuurialan opintopolkuja on mahdollista kehittää oppijalähtöisesti.
- Turvaamalla koulutuksen järjestäjien päätösvalta tehdä toimintaansa ja organisaatorakenteisiinsa liittyviä seudullisia päätöksiä koulutuspoliittisen selonteon linjausten mukaisesti.

Koulutusjatkumoiden kehittäminen:

- Luomalla kannustimia taide- ja kulttuurialan koulutusjatkumoiden ja yhteistyön kehittämiseen taiteen perusopetuksen, toisen asteen ja korkea-asteen kesken. Koulutusjatkumoiden parantamisella vastataan tulevaisuuden muutoksiin.
- Vahvistamalla taide- ja kulttuurialan oppilaitosten ja eri koulutusasteiden, varhaiskasvatuksen, nuorisotoimen sekä sosiaali- ja terveystalveluiden välistä yhteistyötä parannetaan lasten ja nuorten hyvinvointia ja rakennetaan uudenlaisia opintopolkuja.

Taiteen ammattilaisuus:

- Yhdymme KULTA ry:n eduskuntavaalitavoitteeseen 2023 vakauttaa taiteen ja kulttuurin rahoitusmekanismit ja nostaa kulttuuribudjetti prosenttiin. Näin mahdollistetaan ala elinkeinona myös uusille tekijöille ja turvataan alan kehitystä tukevien rakenteiden, kuten järjestöjen, tuki. Tämä tarkoittaisi 122,2 miljoonan euron lisäystä valtion talousarvioon.

Taiteen perusopetus - ainutlaatuinen koulutus- ja harrastusjärjestelmä

Taiteen perusopetus on Suomessa vakiintunut, kansainvälisesti ainutlaatuinen, ensisijaisesti lapsille ja nuorille suunnattu taiteen koulutus- ja harrastusmuoto, joka on osoittanut arvoaan jo vuosikymmeniä.

Se on osa Suomen koulutusjärjestelmää, perustuu opetussuunnitelmaan, ja siitä säädetään laissa ja asetuksessa taiteen perusopetuksesta. Opettajina toimivat alan koulutetut ammattilaiset.

Opetettavia taiteenaloja on yhdeksän: arkkitehtuuri, kuvataide, käsityö, mediataiteet, musiikki, sanataide, sirkustaide, teatteritaide ja tanssi.

Ammatillinen koulutus - tulevaisuuden kulttuurialan osaajat koko Suomeen

Kulttuurialan ammatillinen koulutus tarjoaa valmiudet työelämän monipuolisiin tehtäviin ja alan jatko-opintoihin korkea-asteella.

Kulttuurialan ammatillinen koulutus on laaja kokonaisuus, jonka osa-alueita ovat mm. esittävät taiteet, musiikki, käsi- ja taideteollisuus sekä viestintä- ja informaatiotieteet.

Koulutusjatkumoilla on keskeinen merkitys taide- ja kulttuurialan ammattilaisuuden polulla ja valtaosalla taidealalle hakeutuneista on taustalla taiteen perusopetuksen opintoja.